

การบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ขอดอน
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

Participatory management of historical data sources in Phai Kho Don
Subdistrict, Mueang District, Phitsanulok Province

เชม ปานสมบัติ¹, วรณวลัย รุ่งฉัตร², สิทธิณี มุ่นพุก³, สุพัตรา รุ่งฉัตร⁴, นันทพันธ์ คตคง⁵

Khem Pansombat¹, Wanwalai Rungchat², Sittinee Munpuk³, Supattra Rungchat⁴, Nanthaphan Kodkong⁵

Received: 18 December 2022; Revised: 11 January 2023; Accepted: 1 February 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ ตำบลไผ่ขอดอน 2) รวบรวมจัดทำเป็นข้อมูลเส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษากระบวนการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ ตำบลไผ่ขอดอน พบว่า การบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือด้านการรายงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการจัดการองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อีเมล Khem.p@psru.ac.th เบอร์โทร 091-8390010

² นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อีเมล Wanwalai.r@psru.ac.th เบอร์โทร 085-0382005

³ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อีเมล Sittinee.m@psru.ac.th เบอร์โทร 061-8913825

⁴ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อีเมล Supattra.ru@psru.ac.th เบอร์โทร 095-3430878

⁵ อาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อีเมล Nanthaphan.k@psru.ac.th เบอร์โทร 062-6625591

ด้านการวางแผน มีอยู่ในระดับน้อย ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับน้อย และด้านสุดท้าย คือ ด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย

2.) รวบรวมจัดทำเป็นข้อมูลเส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ตำบลไผ่खอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก คณะผู้วิจัยได้ทำแผนที่เปรียบเทียบเส้นทางระหว่างอดีตกับปัจจุบัน

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, แหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์, มีส่วนร่วม

Abstract

The objectives of this research were: 1.) to study the management level of historical data sources in Phai Kho Don sub-district, 2.) to compile and compile information on the link between historical data sources in Phai Kho Don sub-district, and, Mueang District, Phitsanulok Province It is a quantitative and qualitative research. The sample group consisted of 400 people. The devices used for data collection were questionnaires and interview forms. Data were analyzed using descriptive statistics. frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and content analysis The results showed that

1.) A study on the management of historical data sources in Phai Kho Don sub-district, found that the participative management of historical data sources of Phai Kho Don sub-district, Mueang district, Phitsanulok province were all 7 aspects. Overall, it was found that it was at a moderate level. when considering each aspect The highest average was on the budget side, at a moderate level. followed by reporting moderate organization management moderate Administration moderate planning exist at a low level coordination at a low level and the last aspect is the administration at a low level

2.) Collected and prepared information on the route linking between historical sources of Phai Kho Don Subdistrict, Mueang District, Phitsanulok Province. The researchers created a comparative map of the path between the past and the present.

Keywords : Management, Historical Resources, Participation

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ประกอบไปด้วยประชากรที่มาอาศัยอยู่ร่วมกัน ซึ่งทำให้แต่ละกลุ่มมีการดำรงชีวิตแตกต่างกันมาตั้งแต่สมัยอดีต จนถึงปัจจุบันยังแสดงให้เห็นชัดเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมและศาสนา ถึงแม้จะมีเทคโนโลยีความทันสมัยเข้ามา แต่ในส่วนนี้ยังแตกต่างกันอย่างชัดเจนอย่างเห็นได้ชัด คือภูมิปัญญาชาวบ้านของแต่ละที่ยังคงยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา และนำมาสู่เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลในพื้นที่นั้นที่จะดำรงรักษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในอดีตให้มีการสืบทอดต่อกันมา และประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีแหล่งประวัติศาสตร์มากมายให้ศึกษา มีความสวยงามและน่าสนใจ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญที่เป็นประวัติศาสตร์อยู่มากมาย และมีอยู่ทุกจังหวัดของประเทศไทย ซึ่งประวัติความเป็นมาของแต่ละพื้นที่แต่ละจังหวัดจะมีความเป็นมาแตกต่างกันออกไป ทำให้มีคนสนใจทั้งคนในประเทศและต่างประเทศมีความสนใจเรื่องราวประวัติศาสตร์ ซึ่งมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ และเรื่องราวแต่ละสมัย และการมีส่วนร่วมของประชาชน การเป็นอยู่ของประชาชนในสถานที่ประวัติศาสตร์นั้นๆ เพราะฉะนั้นคณะผู้วิจัยจึงศึกษาการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม ที่มีความสำคัญต่อมนุษยชาติ เป็นการเรียนรู้ถึงสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นภายในอดีต ทำให้ได้รู้ถึงความเป็นมาของพื้นที่เข้าใจสภาพแวดล้อมต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่นั้น และทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำมาปรับตัวแก้ไขและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีแบบแผน รวมไปถึงประเพณีศิลปและวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อทราบถึงความสำคัญของประเพณีนั้น ๆ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์จึงช่วยพัฒนากระบวนการคิดและทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เพราะเป็นการศึกษาเรื่องราวของสังคมมนุษย์ในอดีตตามมิติเวลาจากร่องรอยแหล่งข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดหนึ่งในประเทศไทยที่มีแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญมากมายให้ศึกษาค้นคว้าและมีโบราณสถานต่างๆที่สำคัญ ที่รวบรวมความเป็นวิถีชีวิตเมื่อครั้งอดีต และยังมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก และภายในพื้นที่ตำบลอื่นๆของจังหวัดพิษณุโลกที่ยังมีความน่าสนใจและมีประวัติความเป็นมาในอดีตก่อนจะก่อตั้งเป็นตำบลอยู่เช่นกัน คือตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตำบลที่น่าสนใจมาก ถือเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญอีกพื้นที่หนึ่งของจังหวัดพิษณุโลกที่มีประวัติความเป็นมาและยังมีอนุสรณ์ที่ยังคงหลงเหลืออยู่อีกด้วย แต่ในปัจจุบันเยาวชนคนรุ่นใหม่ละเลยและไม่ทราบถึงประวัติความเป็นมา ไม่รู้ว่ามีพัฒนาการมาอย่างไร คนกลุ่มแรกที่มาตั้งรกรากเป็นใคร มาจากไหน มาด้วยเหตุผลใด คณะผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และรู้จักวิถีชีวิตของคนในสมัยอดีต ความเชื่อ ความศรัทธา ความสัมพันธ์ ประชาชนในตำบลไผ่ยอดอนจึงขาดการมีส่วนร่วมในการบริหาร

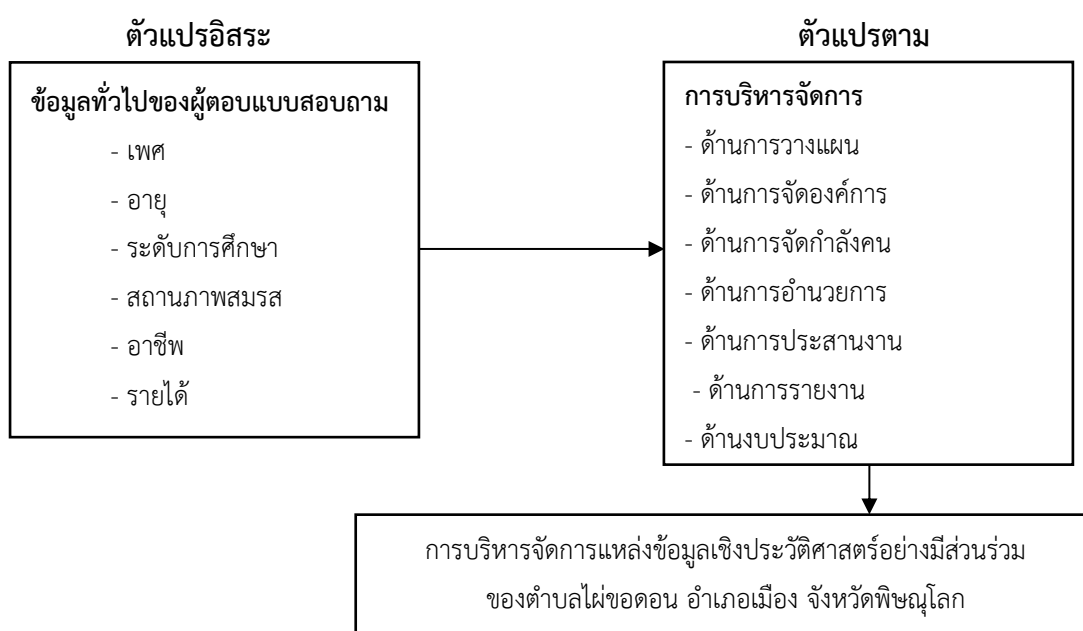
จัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ที่เป็นการย้อนระลึกเพื่อย้อนกลับไปซึ่งเป็นที่มาของความเป็นอยู่
ในปัจจุบันให้ประชาชนในพื้นที่อื่นรู้จัก จึงกล่าวได้ว่าการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์
อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ชอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งถือว่ามีความสนใจและน่าศึกษา
เป็นอย่างยิ่งมีแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจอยู่ภายในพื้นที่ แต่ในปัจจุบันพื้นที่ตำบลไผ่ชอดอน
ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา มีการสร้างบ้านเรือนมากขึ้น มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามา
มีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนก็เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและยุคสมัย เพราะฉะนั้น
เรื่องประเพณีวัฒนธรรมในสมัยก่อนและปัจจุบันก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

จากบริบทข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลการบริหารจัดการแหล่งข้อมูล
เชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ชอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อเป็นแนวทาง
และรับทราบและคุณค่าทางประวัติศาสตร์สถานที่ในอดีต รวมถึง ได้ความรู้และมีความเข้าใจต่อ
ความเป็นมาของตำบลไผ่ชอดอน เส้นทางแม่น้ำสายเก่าในพื้นที่ตำบลไผ่ชอดอนและโบราณสถาน
ต่างๆในอดีตจนถึงปัจจุบันและเผยแพร่ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของตำบลสู่สาธารณะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ ตำบลไผ่ชอดอน อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อรวบรวมจัดทำเป็นข้อมูลเส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์
ตำบลไผ่ชอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในตำบลไผ่ยอดอนทั้งหมด จำนวน 4,134 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลไผ่ยอดอนอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูป ของ Taro Yamane (Taro Yamane: 1990) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และที่ระดับความคาดเคลื่อน $\pm 5\%$ โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 365 คน (แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล สะดวกในการคำนวณ และสะดวกในการแทนค่า)

ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ ที่จะศึกษาทั้งหมด 6 หมู่ และกำหนดจำนวนตัวอย่างด้วยสูตรการคำนวณของ Taro Yamane

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยคณะผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งจำนวนคำถามออกเป็นทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์กร
3. ด้านการจัดกำลังคน
4. ด้านการอำนวยความสะดวก
5. ด้านการประสานงาน
6. ด้านการรายงาน

7. ด้านงบประมาณ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ ในการศึกษาการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยสัมภาษณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ยอดอน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 6 คน โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้ คือ

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี บทความ จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

2. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามปลายเปิดให้ครอบคลุมในเรื่องการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ยอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกทั้ง 7 ด้าน

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยและนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาคุณภาพด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความถูกต้องและสมบูรณ์ของเครื่องมือโดยนำเครื่องมือฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรีหญิงยุวดี พ่วงรอด อาจารย์ และอาจารย์ระพีพงศ์ อินตะสับ

5. นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

5.1 เครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมีการให้เกณฑ์การพิจารณาคะแนนแต่ละข้อคำถาม

5.2 นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective congruence)

5.3 ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของของครอนบาค (Cronbach, 1990:204) แล้วนำมาทดลองใช้ (Try Out)

กับประชากรในตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในจำนวน 30 คน ขึ้นไป หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อถือได้ ได้ค่าเท่ากับ 0.86 สำหรับสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

แบบสอบถาม

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากสำนักงานประสานจัดการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
3. ทำการจัดส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมดจำนวน 400 ชุด
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสัมภาษณ์

1. คณะผู้วิจัยลงพื้นที่แจกแบบสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขอดอน 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ขอดอน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 6 คน
2. มีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมโดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้เข้าร่วมด้วยตนเองอย่างใกล้ชิดในกิจกรรมและเรื่องราวต่าง ๆ จนกระทั่งเข้าใจและสามารถอธิบายสรุปได้
3. การสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วยการซักถามพูดคุยถึงเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งด้านบริบทด้านการบริหารจัดการในเรื่องความร่วมมือ งบประมาณ และผู้ดูแล ที่มีความจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและจำเป็นซึ่งต้องใช้เทคนิคการสัมภาษณ์พูดคุยด้วยความระมัดระวังและเป็นกันเอง
4. การจดบันทึกภาคสนาม (Field note) ผู้วิจัยได้ทำการจดรวบรวมข้อมูลและมีการบันทึกเทปถอดเทปจากการสังเกตการสัมภาษณ์เพื่อมิให้ลืมข้อมูลและทำการสรุปข้อมูลที่ได้ทุกวันที่ได้สังเกตและสัมภาษณ์ภาคสนามและเพื่อได้บททวนให้ทราบได้ว่าได้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่

5. ได้ทำการค้นหาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ รวมถึงการสืบค้นหาข้อมูลจากระบบสารสนเทศ (IT) เช่น ข้อมูลด้านบริบทของชุมชนประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ภูมิปัญญาและการสืบทอด เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้ทำการวิเคราะห์ทางเนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสัมภาษณ์ ประกอบกับแนวคิด ทฤษฎี

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมานหรือสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) รวมถึงใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแปรอิสระด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ โดยคณะผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ซอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 7 ด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แบบมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวางแผน	2.90	1.01	น้อย
ด้านการอำนวยความสะดวก	2.80	0.98	น้อย
ด้านการจัดการองค์การ	3.12	0.91	ปานกลาง
ด้านการบริหารบุคลากร	3.10	1.10	ปานกลาง
ด้านการประสานงาน	2.87	1.00	น้อย
ด้านการรายงาน	3.24	0.90	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	3.26	0.90	ปานกลาง
รวม	3.04	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ซอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านงบประมาณ รองลงมาคือด้านการรายงาน ด้านการจัดการองค์การ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการอำนวยความสะดวก การสรุปผลจากการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของตำบลไผ่ซอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีดังนี้

การวางแผน

อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาท่านมีส่วนร่วมในการบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาในอดีตของตำบลให้กับบุคคลภายนอกตำบลได้ รับทราบ อยู่ในระดับน้อย ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของตำบลตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบันเพื่อจัดการแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับน้อย ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของตำบลเพื่อให้ทราบถึงโอกาสและอุปสรรคในการจัดการแหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับน้อยท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น กับองค์การบริหารส่วนตำบลในการกำหนด แนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับน้อย

ด้านการอำนวยความสะดวก

อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หน้าที่ร่วมกับองค์การอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของ แหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ท่านมีความเต็มใจที่จะร่วมมือกับองค์การในการส่งเสริมประวัติศาสตร์ ของตำบล ท่านมีส่วนร่วมร่วมกับองค์การในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีบทบาทในการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของตำบล ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่ออุปกรณ์ในการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูล อยู่ในระดับน้อย

ด้านการจัดการองค์การ

อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านและบุคลากรในองค์การ เห็นถึงความสำคัญของแหล่งประวัติศาสตร์ของตำบล รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลเปิด โอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการ จัดการฝึกอบรมเพื่อให้ทราบถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ค่าเฉลี่ยน้อย คือ ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีการจัดทำเส้นทางศึกษาแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์เพื่อให้ความรู้แก่

ประชาชนอย่างจริงจัง ท่านมีส่วนร่วมกับการบริหารส่วนตำบลในการจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์

ด้านการบริหารบุคลากร

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรในตำบลมีส่วนร่วมในการเข้ามาดูแลรักษา สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของตำบล รองลงมา มีบุคลากรประจำสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของตำบลและประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล บุคลากรในตำบลมีการให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของตำบลเพิ่มเติมให้กับประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง มีบุคลากรที่มีความรู้ทางประวัติศาสตร์ช่วยในการปฏิบัติงานอย่างมีความสะดวกและรวดเร็ว อยู่ในระดับปานกลาง ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย

ด้านการประสานงาน

อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไปทราบ รองลงมาตามลำดับ ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่สำคัญภายในพื้นที่ของตำบล ท่านมีส่วนร่วมในการติดต่อให้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์กับส่วนราชการ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานและการสื่อสารวิธีการที่ใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของตำบล และท่านมีส่วนร่วมในการแนะนำสถานที่เชิงประวัติศาสตร์ภายใน พื้นที่ของตำบลให้กับประชาชนทั่วไป

ด้านการรายงาน

อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแหล่งประวัติศาสตร์เพื่อให้ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับรู้ รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลมีการแบบประเมินการปฏิบัติงานตาม แผนงาน/โครงการต่าง ๆ โดยให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นและรับทราบ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรายงานความคืบหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข่าวสารต่างๆของข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ ค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องราวต่างๆที่มีความจำเป็นในการจัดการแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของตำบล ท่านมีส่วนร่วมกำหนดแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในการเผยแพร่แหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ด้านงบประมาณ

อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณที่จะส่งเสริมทางด้านอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ รองลงมาตามลำดับ ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์แหล่งประวัติศาสตร์ของตำบล ท่านมีส่วนร่วมในการบริจาค

ทรัพยากรเพื่อทำนุบำรุงศาสนาของตำบล ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและตัดสินใจเกี่ยวกับ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำนุบำรุงสถานที่ประวัติศาสตร์ของ ตำบลค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึง รายรับ-รายจ่ายในด้านการทำนุบำรุงศาสนาของตำบล

ผลการสัมภาษณ์

ด้านการวางแผน พบว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนดำเนินการสอบถามผู้สูงอายุในตำบลถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เส้นทางคมนาคมในสมัยอดีต ที่มาของชื่อตำบล สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อจะวางแผนบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ว่ามีความเป็นมาอย่างไรและเกี่ยวข้องกับอะไร ผู้นำวางแผนด้วยความละเอียด รอบคอบ เพื่อจะทำการพัฒนาหมู่บ้านให้ดียิ่งขึ้น และมีการประเมินผล

ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดประชุมและประสานแจ้งข้อมูลให้ผู้เฒ่าผู้แก่หมู่บ้านได้ทราบว่าประวัติศาสตร์ของตำบลเริ่มมาอย่างไร ทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะมีประวัติบันทึกไว้ให้คนในประชาชนในชุมชนได้รับทราบ และสั่งการให้ทุกคนช่วยกันสอดส่องดูแลสถานที่ประวัติศาสตร์ของตำบล ผู้นำจะคอยควบคุมการปฏิบัติงานและการประเมินผล ซึ่งต้องทำกันอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดการ พบว่า ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ขอตอนจะมีสำนักปลัด จะแยกเป็นฝ่าย ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของตำบลหรือสถานที่สำคัญทางศาสนาของตำบล ผู้นำต้องประสานให้ทางกองการศึกษาต้องเข้ามามีบทบาทในการดูแลส่วนนี้ในเรื่องของงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีบุคลากรเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผู้นำมีการติดตามคุมงานและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านบริหารบุคลากร พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ขอตอนคิดที่จะมีการวางแผนทำพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ของตำบลแต่ติดในเรื่องของโรคระบาดโควิด-19 เลยต้องโดนระงับไปก่อน แต่ในขณะเดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีการจัดให้มีบุคลากรประจำสถานที่ประวัติศาสตร์เพราะตำบลไม่ขอตอนไม่ค่อยมีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มากนัก

ด้านการประสานงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดประชุมกันในเรื่องต่าง ๆ ภายในตำบล เป็นการประสานงาน ประสานกิจกรรมให้ส่วนต่างๆขององค์กรของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อการดำเนินงานนำไปสู่วัตถุประสงค์ และรายละเอียดของงานจน สามารถปฏิบัติหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมาย และดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเสร็จสิ้น

ด้านการรายงาน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมหรือเรียกกันว่า ประชาคม ซึ่งการประชามนี้1ปีจะมีแค่1ครั้ง ฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

และต้องมีการรายงานความคืบหน้า ปัญหา และอุปสรรคของโครงการให้ผู้นำตำบลได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ด้านงบประมาณ พบว่า สำหรับด้านประวัติศาสตร์ของตำบล เช่น งานประเพณีวัฒนธรรม ทางศาสนา ชาวบ้านก็จะมีการช่วยกันพัฒนา จะมีการบริจาคทรัพย์สินบ้างถือว่าเป็นการทำบุญเพื่อช่วยกันทำนุบำรุงศาสนาของตำบล ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นในเรื่องของการจัดงบประมาณช่วยสนับสนุนมากกว่า

อภิปรายผล

ด้านการวางแผน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการบอเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาในอดีตของตำบลให้กับบุคคลภายนอกตำบลได้รับทราบ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนดำเนินการสอบถามผู้สูงอายุในตำบลถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เพื่อจะวางแผนบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาแต่บางส่วนสอบถามมาได้แต่ยังไม่สมบูรณ์เท่าไร และทางองค์การบริหารส่วนตำบลพยายามหาแหล่งข้อมูลให้มากขึ้นเพื่อนำมาเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภสินธุ์ เรือนนาค สุเทพ สุสาสนี (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของชุมชนกับศิลปกรรมในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา พบว่า มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีมานานแล้ว โดยการศึกษาจากการบอกเล่าความทรงจำของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ หรือจากผู้ที่เคยได้ยินได้ฟังมาจากผู้อื่นอีกทอดหนึ่ง และจึงนำข้อมูลจากการบอกเล่านั้นมาเป็นหลักฐาน

ด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีความเต็มใจที่จะร่วมมือกับองค์การในการส่งเสริมประวัติศาสตร์ของตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดประชุมและประสานแจ้งข้อมูลให้ผู้นำทุกหมู่บ้าน และผู้นำจะมีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การจัดระบบสื่อสารและการสร้างเครือข่าย การส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของตำบลให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ซึ่งผลการวิจัยมีการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาริกา โพธิ์รุักษ์ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม: ศึกษากรณีชุมชนบ้านเขว ตำบลเขว อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วิจัยเรื่องนี้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในพื้นที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนบ้านเขว ตำบลเขว อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในการอนุรักษ์มรดกทาง

วัฒนธรรม อยู่ในระดับที่ต่ำ และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมส่วนมากเป็นเรื่องของรัฐและผู้นำชุมชนเท่านั้น ประชาชนในพื้นที่เป็นเพียงผู้ร่วมงานตามที่ทางหน่วยงานของรัฐหรือผู้นำชุมชนเป็นผู้จัดขึ้นเท่านั้น

ด้านการจัดการองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมกับการจัดการบริหารส่วนตำบลในการจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ในองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ชอดดอนผู้นำต้องประสานให้ทางฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการดูแลเรื่องประวัติศาสตร์ ส่วนในเรื่องของการทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นั้นเมื่อก่อนทางตำบลเคยมีการจัดทำป้ายสื่อแต่ในปัจจุบันยังไม่โครงการที่จะทำชาวบ้านเลยยังไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษณุ หยกจินดา (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร โดยปัจจุบันด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านทุ่งกว้างยังอยู่ใน ระดับที่ต่ำ สังเกตได้จากการจัดประชุมประชาคมประจำเดือนในแต่ละเดือนซึ่งเป็นเปิดโอกาส ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้เสนอปัญหาหรือข้อมูลในทุกๆด้านของหมู่บ้าน จำนวนผู้ที่มีส่วนร่วมในการเข้าประชุมประชาคมประจำเดือนมีเพียงแค่ 10 กว่าเปอร์เซ็นต์

ด้านการบริหารบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรในตำบลมีส่วนร่วมในการเข้ามาดูแลรักษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีการจัดให้มีบุคลากรประจำสถานที่ประวัติศาสตร์เพราะตำบลไผ่ชอดดอนไม่ค่อยมีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มากนัก จะมีก็แต่สถานที่ศาสนของตำบล ที่มีบุคลากรคอยดูแลในส่วนนี้อยู่บ้าง แต่ในเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาทางผู้นำจะมอบหมายให้บุคลากรคอยดูแล ส่งเสริม ในการทำกิจกรรมต่างๆของตำบล ซึ่งผลการวิจัยมีการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธานิชย์ ศุภกิจโกศล นางกาหลง กลิ่นจันทร์ นาวันธณี สุตศิริ นายสาระ มีผลกิจ ผศ.ดร.บุรพร กาบุญ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก โดยการสนทนากลุ่มย่อย ประกอบด้วย ประชาชนในชุมชน ผู้แทนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ภาคเอกชน และ ทุกภาคส่วนเข้า มาเป็นตัวแทนในรูปคณะกรรมการ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล

เชิงประวัติศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไปทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดประชุมกันในเรื่องต่าง ๆ ภายในตำบล ในการประสานงาน ประสานกิจกรรมให้ส่วนต่าง ๆ ขององค์กรของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อการดำเนินงานนำไปสู่วัตถุประสงค์ และผู้นำตำบลประสานงานกิจกรรม ของตำบล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัญญา เทพสิงห์ และเกตุฉวา (2558: บทคัดย่อ) การจัดการแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย พบว่า การประสานงาน มีปัญหาหนัก ใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยจะประสานงานดึงคนให้มาเข้าร่วมกิจกรรม การประสานงานเป็นหน้าที่ของแต่ละกลุ่มสร้างเครือข่ายกันเอง ผ่านไลน์หรือมือถือ

ด้านการรายงาน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงแหล่งประวัติศาสตร์เพื่อให้ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับรู้ และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรายงานความคืบหน้าปัญหา อุปสรรคตลอดจนข่าวสารต่าง ๆ ของข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมในการรับรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้ โดยจะมีการรายงานจัดทำสื่อหรือเพจเฟซบุ๊ก ที่มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของตำบล และมีการจัดประชุมหรือเรียกกันว่า ประชาคม และจึงจะมอบหมายให้แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ และต้องมีการรายงานความคืบหน้า ปัญหา และอุปสรรคของโครงการให้ผู้นำตำบลได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับจริญญา จันทรทรง (2555 : บทคัดย่อ) งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ในด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง และมีความสม่ำเสมอ ประกาศข่าวทางวิทยุกระจายเสียง

ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์แหล่งประวัติศาสตร์ของตำบล ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า พบว่า สำหรับด้านประวัติศาสตร์ของตำบล เช่น งานประเพณีวัฒนธรรมทางศาสนา ชาวบ้านก็จะมีการช่วยกันพัฒนา จะมีการบริจาคทรัพยากรสินบ้างถือว่าเป็นการทำบุญเพื่อช่วยกันทำนุบำรุงศาสนาของตำบล ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นในเรื่องของการจัดงบประมาณช่วยสนับสนุนมากกว่า ซึ่งผลวิจัยมีการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองคำ ดวงจันทร์เพชร (2562 : บทคัดย่อ) การบริหารจัดการแหล่งประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาเมืองเวียงคุก อำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย สรุปได้ว่า แหล่งโบราณสถานที่อยู่วัด ผู้ดูแลจะเป็นพระสงฆ์และชุมชนใกล้เคียง ส่วนราชการไม่ว่าจะเป็นระดับจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะให้ความสำคัญน้อยมาก

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง วัดและชุมชน แต่ละแห่งก็มีศักยภาพในการบริหารจัดการแตกต่างกันไป ส่วนแหล่งโบราณสถานที่อยู่นอกวัด หน้าที่การดูแลจึงตกอยู่ที่ชุมชนให้ความศรัทธา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผน องค์การบริหารส่วนตำบลควรวางแผนการดำเนินการสอบถามผู้สูงอายุในตำบลถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ให้เพิ่มมากขึ้น และควรวางแผนทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นให้หลากหลายแนวทาง เพื่อที่ประชาชนในตำบลและนอกตำบลได้รู้ถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และสนใจที่จะเข้ามารับรู้ในเรื่องต่างๆของตำบล และผู้นำควรวางแผนด้วยความละเอียด รอบคอบ เพื่อจะทำการพัฒนาหมู่บ้านให้ดียิ่งขึ้น
2. ด้านการอำนวยการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดระบบสื่อสารและการสร้างเครือข่าย การส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของตำบล โดยการประสานงานให้ผู้นำแต่ละหมู่บ้านนำไปกระจายข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ และในการกระจายข่าวสารนี้ควรมีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงและสม่ำเสมอ เพื่อประชาชนจะได้รับรู้ข่าวสารโดยทั่วกัน
3. ด้านการจัดองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดการเกี่ยวกับตัวบุคคลในองค์การฝ่ายและการทำงานอย่างชัดเจน ปฏิบัติงาน การดำเนินงานเน้นที่ผลสำเร็จของงานเป็นหลัก เพื่อให้ภารกิจบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงาน
4. ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบุคลากรประจำสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างเพียงพอ เช่น วัด ควรมีบุคลากรช่วยเหลืองานของวัดและสอดส่องดูแลอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการช่วยกันรักษาทรัพย์สินหรือของสำคัญต่าง ๆ ภายในวัดไว้
5. ด้านการประสานงาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดประชุมและประสานงานกันในเรื่องเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ให้จริงจัง เพื่อเป็นการอนุรักษ์รักษาและสืบสานประเพณีที่สำคัญไว้และทำให้ประชาชนได้รับทราบเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้เพิ่มมากขึ้น และทำให้ประชาชนเล็งเห็นถึงความสำคัญของประวัติศาสตร์ของตำบลได้มากขึ้น และทางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำตามนโยบายทางผู้นำจะต้องมีการจัดประชุม เพื่อที่จะเตรียมการ วิเคราะห์วางแผน ให้ดียิ่งขึ้น
6. ด้านการรายงาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการรายงานความคืบหน้าของการหาเรื่องราวประวัติศาสตร์ของตำบลให้ประชาชนได้รับทราบ ไม่ว่าจะช่องทางไหนก็ตาม ควรมีรายงานความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ ว่าความคืบหน้า ปัญหา และอุปสรรคในการค้นคว้านั้นมีความคืบหน้า

เป็นอย่างไบบ้าง และมีปัญหาอย่างไบบ้าง และควรนำเสนออย่างไรก็ได้ให้ประชาชนเข้ามาสนใจในเรื่องประวัติศาสตร์ของตำบลตนเองให้เพิ่มมากขึ้น

7. ด้านงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหางบประมาณให้เพียงพอของกิจกรรมนั้นๆในตำบล และควรมีการจัดทำแผนงบประมาณให้มีความชัดเจน ชัดเจน และตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดทำวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องการจัดการแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อเป็นช่องทางในการที่จะอนุรักษ์ สืบสานประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านไผ่ขอดอน

2. ควรมีการจัดทำวิจัยในเรื่องของการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอีกด้วย

3. ควรจัดทำวิจัยในเรื่องของการพัฒนาตำบลจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นการเรียนรู้ถึงแหล่งที่มาของของตำบลและสืบสานโบราณสถานไว้เพื่อให้มีความเป็นเอกลักษณ์ของตำบล

เอกสารอ้างอิง

จริยญา จันทรง. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ดารีกา โพธิ์รุก. (2563). รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านเขลา ตำบลเขลา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. เข้าได้ถึงจาก : http://journal.msu.ac.th/upload/articles/article2643_22644.pdf?fbclid=IwAR3NGW0RcGF471Jwpym0zKsb6_j1kQ9GA_o_rX9AX24f1DkVxt1y8g0OyjQ. - (วันที่ สืบค้นข้อมูล : 3 พฤศจิกายน 2564).

ทองคำ ดวงจันทร์เพชร. (2562). การบริหารจัดการแหล่งประวัติศาสตร์: กรณีศึกษาเมืองเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. เข้าได้ถึง จาก : https%3A%2F%2Fso03.tci-thaijo.org%2Findex.php%2FJMND%2Farticle%2Fdownload%2F215690%2F162304%2F%3Ffbclid%3DIwAR19E2W_MDMLPxKCWNa0Ndb2oPuRRrhLHWw0y0D_o7ejKSi3wtkJUzvUOtw&h=AT1NcrBxr390UJBipmzG7wCbjd5mYWrVovt98Uonoz7li6BzF2eqRgg1aU__40EcJM9CYoSgNsULkvANQZ7AZuvGB3o0ISwhWt_mv4oDDchVyDIqGKpxthBOFdmtMCI5w1NYg. (วันที่สืบค้นข้อมูล : 3 พฤศจิกายน 2564)

- นภสินธุ์ เรือนนาค. (2558). การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของชุมชนกับ
ศิลปกรรมในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา. พิมพ์ครั้งที่ 2. จันทบุรี : คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ปัญญา เทพสิงห์ และเก็ดถวา. (2558). การจัดการแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยวชายแดนไทย-
มาเลเซีย. เข้าถึงได้จาก : <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/11261/1/413319.pdf?fbclid=IwAR1A>. (วันที่สืบค้นข้อมูล : 3 พฤศจิกายน 2564).
- ภัทรานิษฐ์ ศุภกิจโกศล,ภาหลง กลิ่นจันทร์,วันธนี สุดศิริ,สาระ มีผลกิจ,บุรพร กำบุญ. (2554). ภายใต้
แผนงานวิจัย เรื่อง ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกกรณีศึกษา : อุทยาน
ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา-สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร. เข้าได้ถึงจาก :
http://tourismlibrary.tat.or.th/medias/SDU0002/SDU0002_fulltext.pdf?fbclid=IwAR1yMLXG73v-NKeY0vDEjz1FeVmJpboEhW8uQ1U0fO9WGoJS5jX9CxfFjp0.
(วันที่สืบค้นข้อมูล : 3 พฤศจิกายน 2564).
- วิชญ์ หยกจินดา. (2557). รายงานการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. เข้าถึงได้จาก :
http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930171.pdf?fbclid=IwAR2YxHaSfri59wmQvM3Ye3TgigsWP7y1EJaEWXsXh3GkbBXRVGJMdJFnhDc. (วันที่สืบค้น
ข้อมูล : 3 พฤศจิกายน 2564).
- Best, J.W. (1981). **Research in Education**. New Jersey: Prentice – Hall.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing (5th ed.)**. New York :
Harper Collins Publishers.(pp.202-204)
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rdEd.New York.Harper
and Row Publications.